

När du bygger stall, fråga experterna de som är dina anställda i stallarna

När ni ritar och planerar era stallbyggen, tänk på dom som ska jobba i stallet dagligen. Det finns många som har byggt, som även har tänkt till. Men det verkar som att i de stallar som vår så kallade expertis har fått fria händer, där finns det mycket att anmärka på.

byggplanering

Nu gäller detta inte alla, utan ett fåtal, som har som sitt enda mål, att sälja. Nu finns det ju annan expertis än ni som säljer, som spekulerar stallar, och här finns även dom som har tänkt till och dom som inte har det. Jag tänker närmast på att när man planerar ett stallbygge så ska man tänka på att man bygger stallet en gång, men man ska jobba i det många år. Åtgärder som t ex att snåla in på arbetsgångar för att komma undan med mindre byggyta kan man få betala många gånger om p g a mer arbetstid.

Jag har sett stallar som man inte kan komma runt med vagnar i, utan får backa ut och köra in i nästa dörr. Där jag jobbar i dag har vi en gång i stallet för dräktiga suggor som är så smal, att sticker halmstråna ut utanför vagnen så fastnar man. Nu finns det säkert några av er som säger högt, skaffa mindre vagn då, men man kan inte sätta hjul på en tändsticksask.

Många glömmar fodergång i dräktighetsstallet

Ett annat dåligt exempel är att det inte finns någon fodergång i dräktighetsstallet. Fodertråget sitter kloss mot ytterväggen. En 50 cm gång hade underlättat betydligt, för att t ex ha full koll på suggorna så att alla äter, samt att använda vid vaccinationer. Vaccinera suggor lösa i boxar är arbetsamt och

ett år så blir det 468 grisar. Särskilt med de grispriser vi har idag, så måste vi plocka ut allt som är möjligt ur produktionen.

Om jag tar bort 8 timmars tvätt, så har jag en mertid på ca 25 timmar och 18 grisar mindre producerade per omgång i fts än i en bb-avdelning. 25 timmar per omgång och 26 omgångar på ett år = 650 timmar.

Nu finns det ju vissa experter som påstår att detta är effektivt. Men jobbar man inte själv med grisar, så är det inte lätt att sätta sig in i den praktiska ekonomin. Grisproduktion vid skrivbordet är ju så mycket anorlunda än i verkligheten.

Mer yta kostar pengar

När det gäller tillväxtgrisarna, så fungerar det bra. Men jämfört med en tillväxtavdelning så har vi ungefär 80 kvm mer produktionsyta. Yta kostar pengar, det vet ju alla. Att sätta ett pris på stallytan vill jag inte, för det finns så många olika kvadratmeterpriser. När jag talar om för stor yta, menar jag

det finns risk för personskador. Det underlättar och går mycket fortare att vaccinera samtidigt som suggorna får mat.

Inte bara producerade smågrisar per sugga

Jag har även varit ute i besättningar och sett hur man snålat in på drivningsgångar och personalgångar när man byggt. När jag kommit in i bb-stallarna och sett att 10 proc av grisionsboxarna står tomma och när jag påpekar det, så verkar det som det inte har varit så noga att få full beläggning i bb-stallarna. Nu syns detta tyvärr inte i de dataprogram vi har i dag och jag tycker att det är synd att det nästan bara är producerade smågrisar per årssugga som vi har fokuserat oss på. Vi får inte glömma att det är det ekonomiska resultatet i respektive företag som är det viktiga.

Nu är ju producerade smågrisar per årssugga en bra siffra att använda, men det finns även andra siffror som är lika viktiga för en bra ekonomi.

Detta var bara ett par exempel på vad som kan bli följden, när man inte tänker till ordentligt före byggnationen. Det finns förvisso ingen som har byggt perfekt och ingen kommer att göra det heller. Allt kan alltid bli bättre. Men jag menar att ju mer man planerar och gärna låter dom som ska jobba i stallarna att komma med sina synpunkter, desto färre missar blir det. Det är viktigt att det dagliga går smidigt. Det är de som jobbar dagligen i våra stallar som är den verkliga expertisen. Ofta är det de små detaljerna som gör det bra. Ska vi kunna bli effektiva i grisproduktionen både ekonomiskt och produktionsmässigt, då ställs det stora krav på hur byggnaderna är utformade.

10 timmar per årssugga, då får vi inte raka gödsel

Ska vi komma ner till 10 timmar per årsug-

inte arbetsgångar och dylikt, utan ren produktionsyta. Skillnaden i yta mellan olika systemen blir 3 bb-stallar á 60 kvm = 180 kvm, 4 tillväxtstallar á 80 kvm = 320 kvm, alltså ca 500 kvm mer byggnadsyta i fts.

Det finns kritiker som menar att vi har kunat bibehålla det goda resultatet även efter att vi började flytta smågrisarna vid avvänjning, tack vare att det fanns så hög tillväxt på dom i fts-systemet. Men här vill jag slå tillbaka och jag menar på att man kan ha lika hög tillväxt på sina grisar i andra system.

Det här är inga teoretiska beräkningar, som jag nämner nu, för i förra besättningen som jag jobbade i hade vi så här goda resultat. Jag är mycket kritisk till att det finns vissa aktörer på marknaden som har målat upp systemet så högt både ekonomiskt och produktionsmässigt. Men som jag har påpekat innan, ni som tycker att det fungerar och trivs med systemet, ni ska naturligtvis fortsätta med det. För det viktigaste är att trivas och att tro på det man håller på med.

Kostnaderna för att bygga med fel system

Enligt Connys erfarenheter och beräkningar ger FTS-systemet lägre produktion, jämfört med konventionella system med BB, tillväxt- och slaktgrisavdelningar. Dessutom högre arbetskostnader och byggkostnader.

Jag har satt pris på den lägre produktionen och de högre kostnaderna. Den lägre produktionen orsakar lägre intäkter med 140 000 kr/år och avdelning. Ökat arbete ger en årlig merkostnad på 104 000 kr/år/avdelning. Totalt 140 000 + 104 000 = 245 000 kr/avd och år.

De ökade byggkostnaderna på 1 500 000 kr ger vid 15 års avskrivning en årlig kostnad på 100 000 kronor. Inga räntor är medräknade.

Inte heller förändringar av psykiska hälsan hos den personal som berörs av systemet.

Nils Andersson

ga, så kan vi inte dra ner på själva djurskötseln, utan på sådana jobb som skitskrapning o dyl. Har man en besättning på 100 suggor och sköter den själv, med en gruppstorlek på 10 - 14 suggor per grupp, då har man kanske en helt annan passning t ex vid en grisning, än man kan ha med en gruppstorlek på 45 - 50 suggor per grupp med grisning var eller varannan vecka, som sköts enbart med anställd personal.

Skillnad på ägare och anställd

Jag vet att med anställd personal räknar man fram arbetade timmar och delar det med antal suggor. Det är helt rätt, men när ägaren sköter besättningen själv så räknas i dom flesta fall inte alla timmarna med. Då får vi en sneddriven jämförelse mellan dom olika företagen. I en stor besättning anser jag att det är nödvändigt att ha möjlighet att kunna fixera vissa suggor vid grisning. Detta både för resultatet och säkerheten för skötaren. Ska vi få in duktiga medarbetare i våra stallar och kunna behålla dom, så måste sådana möjligheter som att kunna fixera en arg sugga finnas.

Räknas inte den lille grisen, när det gäller djurskydd?

Det talas om djurskydd för suggan, men den lille grisen som blir trampad för att suggan har fått frispel under en joggingrunda i boxen, är det inte synd om den? Nej, här måste ni som hittar på vansinniga bestämmelser om! Framförallt ut, kom ut och skaffa lite kunskap om hur djur fungerar i praktiken.

Tänk på, att efterhand som storleken på besättningarna växer, så blir vi mer och mer beroende av duktiga medarbetare och det är viktigt att se medarbetaren som den viktigaste tillgången i en produktion.

Conny Larsson

Gris nr 10 2004

Gleptosil® vet!

Järnlyftet för små grisar som snabbt vill bli stora och starka...

Ge spädgrisarna Gleptosil redan första levnadsdygnet, så vet du att de får den optimala järnstarten.

Gleptoferron 200 mg Fe²⁺/ml
Förpackn: 10x100 ml



Gleptosil säljs på apoteket

Pharmaxim

Stenbrovägen 32, 253 68 Helsingborg
Tel 042-38 54 50 Fax 042-38 54 41
info@pharmaxim.com www.pharmaxim.com

Experter på stallklimat



SKOV levererar totala klimatsystem, där komponenterna är optimerade i förhållande till den hela lösningen.

Kom och besök oss på Mila för ett snack om ventilation, eller ring för ett besök.

Kontakta:

SKOV A/S • Ingemar Fransson • 0702-254286 • ifr@skov.dk

Mila 2005
Monter A319

SKOV

Climate for Growth

Tlf.: +45 72 17 55 55 • Fax: +45 72 17 59 59 • info@skov.dk • www.skov.dk

Rintal® vet.
(Fehäutchen)

– Effektivt mot inälvsparasiter hos svin

Nu även i storförpackning 6x500 g

Skabbsanerade besättningar behandlar Du framgångsrikt med Rintal® vet. mot grisens samtliga inälvsparasiter.

Rintal® vet. 10% granulat säljs receptfritt på apotek och blandas enkelt i fodret.

Läs mer i Bayers faktabäfte om grisens inälvsparasiter. Rekvireras gratis per telefon 031-83 98 00 eller fax 031-83 15 22.

BAYER

Bayer HealthCare

Gris nr 10 2004